Magiczny Kraków

Wisława Szymborska

2012-02-02

poetka, tłumaczka, krytyk literacki

Urodziła się 2 lipca 1923 roku w Kórniku. Zmarła 1 lutego 2012 roku w Krakowie.

Debiutowała na łamach „Dziennika Polskiego" w 1945 r. Przez wiele lat była członkiem kolegium redakcyjnego „Życia Literackiego". Wiersze, artykuły, recenzje i tłumaczenia zamieszczała w wielu czasopismach krajowych i zagranicznych, m.in. w „Kamenie", „Odrze", „Piśmie", „Twórczości", „Tygodniku Kulturalnym", „Współczesności", „Życiu Literackim", „Inostrannoj Literiaturie", „Tarybine Moteris", „The Literary Review". Przekłada z języka francuskiego.

Wiersze W. Szymborskiej, w samodzielnych edycjach książkowych, ukazały się w przekładach m.in. na języki : angielski, czeski, duński, fiński, francuski, niemiecki, serbsko chorwacki, szwedzki, ukraiński, węgierski i włoski. Były także zamieszczane w wielu polskich i zagranicznych antologiach poezji. W 1960 r. otrzymała Nagrodę Fundacji Kościelskich, w 1991 r. nagrodę im. Goethego, w 1995 r. Nagrodę im. Herdera, a w 1996 r. Nagrodę Nobla. Mieszkała w Krakowie.

Tomiki poetyckie:

„Dlatego żyjemy", Warszawa, Czytelnik, 1952 i 1954 (2 wydania); „Pytania zadawane sobie", Kraków, Wydawnictwo Literackie, 1954; „Wołanie do Yeti", Kraków, Wydawnictwo Literackie, 1957; „Sól", Warszawa Państwowy Instytut Wydawniczy, 1962; „Sto pociech" Warszawa, Państwowy Instytut Wydawniczy, 1967; „Wszelki wypadek", Warszawa, Czytelnik, 1972; „Tarsjusz i inne wiersze", Warszawa, Krajowa Agencja Wydawnicza, 1976; „Wielka liczba", Warszawa, Czytelnik, 1976; „Ludzie na moście", Warszawa, Czytelnik, 1986; „Wieczór autorski", Warszawa, Anagram, 1992; „Koniec i początek", Poznań, „a5", 1993; „Widok z ziarnkiem piasku": 102 wiersze - Poznań: „a5", 1996; „Życie na poczekaniu", Lekcja literatury z Jerzym Kwiatkowskim i Marianem Stalą - Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1996; „O śmierci bez przesady= De la mort sans exagerer" - Kraków, Wydawnictwo Literackie, 1997 - (Seria dwujęzyczna polsko-francuska, tłumaczenie: P. Kamiński); „Hundert Gedichte - Hundert Freuden", poezje, Kraków, Wydawnictwo Literackie, 1997 (seria dwujęzęzyczna polsko-niemiecka; tłumaczenie - K. Dedecius); „Nothing Twice = Nic dwa razy", selected poems - Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1997 - (Seria dwujęzyczna polsko-angielska, tł. S. Barańczak i C. Cavangh); „Nulla e in regalo = nic darowane", poezje - Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1997 (seria dwujęzyczna polsko-włoska, tłumaczenie: P. Marchesani); „Nic darowane", poezje - Warszawa, Fundacja Shalom, 1999 (wersja polska, angielska, niemiecka, hebrajska, jidysz); „Wiersze wybrane", Wydawnictwo a5, 2000; "Chwila", 2002, "Dwukropek", 2005, "Tutaj 2009; "Milczenie roślin", 2011.

Zbiory wierszy:

"*101 wierszy*", 1966; "*Wiersze wybrane*", 1967; "*Poezje wybrane*", 1967; "*Poezje: Poems*" (edycja

dwujęzyczna polsko-angielska), 1989; "*Widok z ziarnkiem piasku*", 1996; "*Sto wierszy – sto pociech*", 1997; "*Rymowanki dla dużych dzieci*", 2003; "*Miłość szczęśliwa i inne wiersze*", 2007.

Eseje

„Lektury nadobowiązkowe", Kraków: Wydawnictwo Literackie, cz. 1: 1972; cz. 2: 1981.

Ważniejsze teksty o twórczości autorki:

Jerzy Kwiatkowski: „Świat wśród nie-światów", w: tenże: „Remont pegazów" - Warszawa: Czytelnik: Czytelnik, 1969; Artur Sandauer: „Na przykład Szymborska", w: tenże: „Liryka i logika" - Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1971; Artur Sandauer: „Pogodzona z historią (rzecz o Wisławie Szymborskiej)", w: tenże: „Poeci czterech pokoleń" - Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1979; Stanisław Burkot: „Wisława Szymborska", w: tenże: „Spotkania z poezją współczesną"- Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1977; Adam Zagajewski: „Poezja swobody", w: tenże: „Drugi oddech" - Kraków: Znak, 1978; Stanisław Barańczak: „Posążek z soli", w: tenże: „Etyka i poetyka": szkice 1970-1978 - Kraków, 1981; Jan Pieszczachowicz: „Syzyf i piekło poezji", w: tenże: „Pegaz na rozdrożu" : szkice o poezji współczesnej - Łódź: Wydawnictwo Łódzkie, 1991; Julian Kornhauser: „Głupi wyjątek", w: tenże: „Międzyepoka" : szkice o poezji i krytyce - Kraków: Baran i Suszczyński, 1995; „Wokół Szymborskiej"- Poznań: Uniwersytet im. A. Mickiewicza, 1995; Stanisław Balbus: „Świat ze wszystkich stron świata": o Wisławie Szymborskiej - Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1996; „O wierszach Wisławy Szymborskiej": szkice i interpretacje - Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 1996; Dorota Wojda: „Milczenie słowa" : o poezji Wisławy Szymborskiej - Kraków: Universitas, 1996; Jan Majda: „Świat poetycki Wisławy Szymborskiej" - Kraków: Impuls ; Text, 1996; Leszek Żuliński:L „Lekcje z Szymborską" - Bochnia: Prowincjonalna Oficyna Wydawnicza, 1996; „Radość czytania Szymborskiej" : wybór tekstów krytycznych - Kraków: Znak, 1996; Aneta Wiatr: „Syzyf poezji w piekle współczesności": rzecz o Wisławie Szymborskiej - Warszawa, Kram, 1996; „Szymborska" : szkice - Warszawa: Open, 1996; Anna Legeżyńska: „Wisława Szymborska"- Poznań: Rebis, 1996; Anna Bikont, Joanna Szczęsna: „Pamiątkowe rupiecie, przyjaciele i sny Wisławy Szymborskiej" - Warszawa: Prószyński i S-ka, 1997.

NIEKTÓRZY LUBIĄ POEZJĘ

Niektórzy -
Czyli nie wszyscy.
Nawet nie większość wszystkich ale mniejszość.
Nie licząc szkół, gdzie się musi,
i samych poetów,
będzie tych osób dwie na tysiąc.

Magiczny Kraków

Lubią -
ale lubi się także rosół z makaronem,
lubi się komplementy i kolor niebieski,
lubi się stary szalik.
lubi się stawiać na swoim,
lubi się głaskać psa.

Poezję -
tylko co to takiego poezja.
Niejedna chwiejna odpowiedź
Na to pytanie już padła.
A ja nie wiem i nie wiem i trzymam się tego
Jak zbawiennej poręczy.